

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

URADNI LIST**deželne vlade za Slovenijo.**

Vsebina: Uredba o reguliranju prometa z devizami in valutami. — Naredba vojnega ministrstva, s katero se odreja prijava volne in kož kakor tudi izdelkov in polizdelkov iz teh sirovin. Naredba o pobijanju in zdravljenju spolnih bolezni. — Naredba predsedništva deželne vlade za Slovenijo, s katero se politična oblastva prve stopnje ukinjajo kot upravna instance v vojaških poslih. — Razglasa ministrstva za trgovino in industrijo, oddelka v Ljubljani, da je dovoljena ustanovitev delniške družbe pod imenom: „Tiskarna Sava, d. d. v Kranju“, in da je „Strojnimi tovarnami in livarnami, d. d. v Ljubljani“, dovoljeno zvišati delniško glavnico. — Razglasi deželne vlade za Slovenijo: Razpis služb na državnih licejskih knjižnicah v Ljubljani. — Razpis več mest davčnih asistentov v službenem področju delegacije ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani. — Razglasi raznih drugih uradov in oblastev.

379.

V imenu Njegovega Veličanstva

Petra I.,po milosti božji in narodni volji
kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev,
Mi**Aleksander,**
prestolonaslednikna predlog Našega ministra za finance in po
zaslišanju Našega ministrskega sveta smo od-
redili in odrejamo:**Uredbo o reguliranju prometa z devizami
in valutami.*****I. Splošna določila.****Člen 1.**

Da se naš nacionalni denar obdrži na pol-
voljni mednarodni višini in da se kontrolira pro-
met z devizami in valutami, mora generalni in-
spektorat ministrstva za finance voditi evidenco
ter zasledovati in nadzirati gibanje celokupne
trgovine z valutami in devizami; pri tem naj
skrbi, da zavrača vse pojave, ki bi merili na
to, da oslabe in ubijejo vrednost našega denarja.

Člen 2.

Dosedanja naprava centrale za plačila v ino-
zemstvu (devizna centrala) se ukinja. Vsi posli
iz člena 1. te uredbe kakor tudi vsi do sedaj še
ne likvidirani posli devizne centrale prehajajo
na generalni inspektorat, pri katerem se usta-
navlja poseben odsek za čekovna opravila in de-
vizne posle z nalogo, da zbira, ureja in vodi
evidenco o vseh operacijah te vrste.

II. Zavarovanje izvozne valute.**Člen 3.**

Posebna evidenca se mora voditi o devizah,
ki se dobivajo od izvoza naših predmetov v ino-
zemstvo.

Člen 4.

Vsi naši državni proizvodi se morajo proda-
jati v inozemstvu za naš narodni denar: dinar,
oziroma krone.

Nobeno blago, ki ni s posebno odločbo mini-
stra za finance izvzeto od tega režima, se ne sme
izvoziti iz države, dokler v naprej ni dokazano, da
je inozemski kupec, ki želi blago izvoziti, nabavo
dinarjev, oziroma kron, s katerimi je blago pla-
čal, izvršil z njih nakupom na našem denarnem
trgu za valuto dežele, v katero se želi blago iz-
voziti.

Istotako ne sme proizvajalec, oziroma izvoz-
nik, naš državljan, ki sam izvažal blago na tuj
trg, blago izvoziti iz države, ako ne dá garan-
cije, da bo ekvivalent tuje valute, ki jo dobi za
blago v inozemstvu, uvozil v našo državo ter ga
prodal na našem denarnem trgu najdalje v dveh
mesecih od dne, ko je blago prestopilo našo
mejo.

* Razglášena v „Službenih Novinah kralje-
vine Srba, Hrvatov in Slovencev“ št. 221., izda-
nih dne 7. oktobra 1920.

Člen 5.

Konstatirano, da je inozemski kupec kupil
dinarje, oziroma krone, na našem denarnem
trgu za valuto svoje dežele, izvršujejo: Na-
rodna banka s svojimi podružnicami in denarni
zavodi, ki so pooblašteni za to. Interesentu se
daje pravica, da izvoli, pri katerem teh zavodov
po predpisih te uredbe zavaruje izvozno valuto,
oziroma dokaže, da je v državo uvozil tujo valuto
in zanjo nabavil dinarje.

Pri istih zavodih morajo tudi proizvajalci,
oziroma izvozniki, naši državljani, ki sami
spravljajo blago v inozemstvo na trg, dati ob-
vezo, da ekvivalent tuje valute, ki jo dobe za
blago v inozemstvu, resnično uvozijo v državo
ter ga prodajo na našem denarnem trgu.

Člen 6.

Vsak tuji kupec, ki pride v našo državo, da
kupi blago za izvoz, mora devizo, ček ali iz-
plačilo, ki se glasi na tujo valuto, katero je pri-
nesel s seboj, prodati na našem denarnem trgu
enemu izmed zavodov, omenjenih v členu 5. te
uredbe. Kurz, po katerem se devize prodajajo, ne
sme biti višji od kurza beograjske ali zagrebške
borze onega dne, ko se je deviza prodala.

Člen 7.

Zavod, ki tako kupi devizo od inozemskega
kupca, mu mora izdati potrdilo, v katerem je
treba označiti: krstno in rodbinsko ime proda-
jalca devize, podaništvo, domicil, vsoto tujega
denarja, kurz, po katerem se je prodaja izvršila,
znesek kupljenih dinarjev, oziroma kron, vrsto
blaga in količino, ki jo želi izvoziti in ki se po
tržnih cenah tega dne ujema s količino kupljenih
dinarjev. To potrdilo služi glavni obmejni cari-
narnici za dokaz, da je vprašanje valute ureje-
no za toliko količino in vrednost blaga, na kol-
ikor dinarjev, oziroma kron, se glasi njegovo po-
trdilo. S takim potrdilom se blago pusti čez
mejo.

Člen 8.

Če naš izvoznik ali proizvajalec sam izvažal
blago na tuj trg, mora dati enemu teh zavodov
pismeno obvezo, da uvozi ekvivalent tuje valute,
ki ga dobi za blago v inozemstvu, v državo in
da ga proda ali zavodu, pri katerem je zavaroval
izvozno valuto tako, kakor je predpisano v
tej uredbi, ali katerikoli drugi banki, ki ima pra-
vico trgovine z devizami, ali na javnem tržišču,
ob kontroli delegata ministra za finance.*

Na podstavi take garancije mu dotični zavod
izda potrdilo o zavarovanju valute, v kateri
mora označiti: rodbinsko in krstno ime uvozni-
kovo, podaništvo, domicil, vsoto, za katero je dal
obvezo, vrsto blaga in količino, ki se po tržišnih
cenah ujema z vsoto, za katero je obveza dana.
To potrdilo služi obmejnemu carinarniku za do-
kazilo, da je vprašanje valute urejeno in da se
sme blago pustiti čez mejo.

* V „Službenih Novinah kraljevine Srba, Hr-
vata in Slovencev“ je treba po brzozavnem poprav-
ku ministrstva za finance besedo „bilo“ v pred-
zadnji vrsti prvega odstavka po besedi „tržišču“
izpustiti.

Člen 9.

O izdanih potrdilih mora banka voditi po-
seben register, v katerem označuje, komu, kdaj,
za kateri predmet in za koliko vsoto je izdala
potrdilo o zavarovanju valute. Enkrat na teden
morajo banke obveščati generalni inspektorat o
izdanih potrdilih.

Potrdila, ki jih izdajajo banke, morajo biti
podpisana po osebah, ki imajo pravico, da prav-
noveljavno podpisujejo firmo.

Banke, pooblaščenice za izvrševanje teh po-
slov, morajo generalnemu inspektoratu izročiti
imena in svojerodne podpise oseb, ki so upravi-
čene podpisovati bančno firmo.

Člen 10.

Obmejne carinarnice, pri katerih se blago iz-
važal, morajo, ko puščajo blago čez mejo, od-
vzeti potrdila, s katerimi je urejeno vpra-
šanje o valuti, ter jih pošiljati generalnemu in-
spektoratu, da se vpisujejo v knjigo in da se vo-
di nadaljnja kontrola in evidenca.

Člen 11.

Za vsebino potrdila, za njega točnost in za-
nesljivost je zavod, ki ga je izdal, povsem mor-
alno in materialno odgovoren.

Za točno izpolnitev obveze, ki jo dá proizva-
jalec ali izvoznik, naš državljan, kot garancijo,
da tujo valuto resnično uvozi v državo, je od-
govoren izdatelj kazensko in materialno.

Če bi pooblaščen zavod izdal potrdilo, ki se
ne sklada z dejanskim stanjem stvari, se poob-
lašča generalni inspektorat, da izda rešitev, s
katero obsodi zavod na povračilo vsote tuje va-
lute, ki zaradi nepravilnosti izdanega potrdila
ni prišla v državo; inkriminirano potrdilo pa se
z referatom generalnega inspektorata vred iz-
roči preiskovalnemu oblastvu v postopanje po
določilih kazenskega zakona za izdajanje ne-
resničnih listin.

Če bi pa proizvajalec ali izvoznik, naš dr-
žavljan, ne hotel izpolniti svoje obveze, pa kateri
je dolžan tujo valuto uvoziti v državo, se gene-
ralni inspektorat pooblašča, da izda rešitev, s
katero se dotičnik obsodi na povračilo vsote tuje
valute, ki ni prišla v državo, ter se mu naroča,
naj pismeno obvezo, ki jo je izdal dotičnik, s svo-
jim referatom vred izroči preiskovalnemu ob-
lastvu, ki po določilih kazenskega zakona zoper
dotičnika izvede kazensko preiskavo zaradi de-
janja prevare.

Člen 12.

Narodna banka, njene podružnice in denarni
zavodi, ki dobe pooblastilo za opravljanje teh
poslov, morajo voditi potrebne registre in evi-
denco o vseh operacijah po obrazcih, ki jih
predpiše generalni inspektorat in izroči bankam.

Člen 13.

Od vse količine deviz na Pariz, Italijo, Švico,
Angleško, Ameriko, Nizozemsko in Grško, ki jo
denarni zavodi dobe na ta način, je država, ozi-
roma Narodna banka, upravičena vzeti zase eno
tretjino brez kakršnihkoli stroškov in kakršnekoli
provizije po istem kurzu, po katerem so bile od
izvoznikov odkupljene.

Drugi dve tretjini smejo denarni zavodi svobodno prodati za potrebe naše uvozne trgovine, in sicer tako, kakor je predpisano v tej uredbi.

O količini kupljenih deviz, označenih v prvem odstavku tega člena, obveščajo denarni zavodi generalni inspektorat vsako soboto; če pa so vsote večje in če bi zavod ne mogel čakati na to redno obvestilo, obveščajo generalni inspektorat isti dan brzojavno.

Člen 14.

Ko generalni inspektorat prejme obvestilo denarnega zavoda o količini odkupljenih deviz, mora isti dan brzojavno obvestiti dotični zavod, komu in kje mora položiti tretjino, do katere ima država pravico opcije, in od koga naj prejme ustrezno nasprotno vrednost v dinarjih.

Izplačilo, ki se ujema z dinarsko protivrednostjo, se mora izvršiti zavodu takoj, čim prezen-tira devizo, ki pripada državi.

Člen 15.

Vse tako odkupljene devize in valute se morajo koncentrirati pri Narodni banki, ker je ta edino središče za zbiranje zdravih valut.

III. Prodajanje deviz za potrebe uvozne trgovine.

Člen 16.

Razpolaganje s terjatvami v inozemstvu po čekih, menicah, akreditivih in izplačilih na inozemstvo se do nadaljnje naredbe dovoljuje denarnim zavodom, katerih vplačana glavnica znaša najmanj en milijon dinarjev ali štiri milijone kron, če dobe za to tudi specialno odobritev generalnega inspektorata. Vendar je to razpolaganje s terjatvami v inozemstvu dovoljeno izključno za potrebe uvozne trgovine.

Člen 17.

Denarni zavodi, ki dobe pooblastilo za trgovino z devizami, izdajajo čeke, menice, akreditive in izplačila na inozemstvo onim trgovcem in trgovskim firmam, ki predložijo:

- a) potrdilo pristojnega oblastva, da so svoje firme protokolirali;
- b) potrdilo trgovske zbornice o velikosti njih letnega obrata v poslovanju;
- c) potrdilo davčnega oblastva, da so plačali dolžni davek za prejšnje leto in minulo polletje tekočega leta.

Člen 18.

Do 200.000 francoskih frankov smejo denarni zavodi izdajati taka plačilna sredstva vsaki osebi ali firmi enkrat na mesec brez poprejšnje odobritve generalnega inspektorata, če jim dotična oseba ali firma predloži listine, predpisane v prejšnjem členu.

Devize preko tega zneska smejo denarni zavodi izdajati samo onim osebam ali firmam, ki jim predložijo specialno odobritev generalnega inspektorata.

Če se zahtevajo te specialne odobritve, se morajo listine, predpisane v členu 17. te uredbe, predlagati generalnemu inspektoratu.

Člen 19.

Osebe ali firme, ki tako nabavljajo kakršnakoli omenjena sredstva za plačila v inozemstvu, morajo dati svojoročno obvezo, da v ustrezni vrednosti, in sicer v treh mesecih, uvozijo blago iz inozemstva v našo državo.

Za vsote deviz, neposredno kupljenih pri pooblaščenih zavodih, morajo osebe ali firme to obvezo izročiti denarnemu zavodu, ki jih hrani z drugimi listinami vred, dokler ne dobi od generalnega inspektorata obvestila, da je uvoz blaga dokazan.

Za vsote deviz, ki se nabavljajo po specialni odobritvi generalnega inspektorata, mora oseba ali firma dati svojo obvezo neposredno generalnemu inspektoratu.

Člen 20.

Osebe ali firme, ki si tako nabavijo sredstva za plačila v inozemstvu, morajo v treh mesecih dokazati uvoz blaga v državo. Ta opravičba se izvrši tako, da se v zgoraj navedenem roku generalnemu inspektoratu predloži seznam kupljenih deviz z označbo, kdaj in pri kateri banki je bila deviza kupljena; seznamu pa morajo biti priložene originalne deklaracije in fakture, iz katerih je razvidno, da se je resnično uvozilo toliko blaga, na kolikor se glasi kupljena deviza.

Carinarnice, po katerih se blago uvaža, morajo na fakturi označiti številko deklaracije, po kateri je ocarinjeno blago označeno v fakturi.

Člen 21.

Ko generalni inspektorat prejme seznam s priloženimi deklaracijami in fakturami, ga mora primerjati s svojimi knjigami, ugotoviti izpolnitev dane obveze ter pisмено obvestiti banko in dotično firmo, da je uvoz blaga dokazan.

Člen 22.

Osebe ali firme, ki bi tako nabavile devize, uvoza blaga pa ne bi dokazale, se z odločbo generalnega inspektorata obsodijo, da plačajo državni blagajni znesek kupljenih deviz; obvezo s svojim referatom vred pa generalni inspektorat izroči pristojnemu preiskovalnemu oblastvu v postopanje po določenih kazenskega zakona za dejanje prevare.

Člen 23.

Za druge osebne potrebe plačil v inozemstvu, kakor za potne stroške, vzdrževanje dijakov, bolnikov i. dr., smejo zavodi izdajati čeke, akreditive in naloge za izplačilo do 1000 frankov brez poprejšnje odobritve generalnega inspektorata. Za vsote, večje od 1000 frankov, morajo inter-esenti z obrazloženo vlogo zaprositi za specialno odobritev generalnega inspektorata.

Člen 24.

O vseh dispozicijah te vrste morajo denarni zavodi voditi poseben register, v katerem je označevati ime kupčeve, njega profesijo, domicil, vsoto prodane mu valute, kurz in potreščino, za katero je bila valuta kupljena. Prepis tega registra morajo denarni zavodi pošiljati generalnemu inspektoratu vsako soboto.

IV. Posebna določila.

Člen 25.

Noben denarni zavod v državi ne sme otvarjati kreditov in dajati posojil na podstavi tujih valut in deviz. Lombardni posli te vrste, kolikor jih je, se morajo likvidirati v enem mesecu po razglasitvi te uredbe. Zato morajo banke s priporočenim pismom pozvati imetnike takih računov, naj postopajo po tej naredbi.

Člen 26.

Denarnim zavodom v državi se prepoveduje, da bi dajali kredit tujim firmam in podjetjem brez poprejšnjega dovolila generalnega inspektorata.

Člen 27.

Na račune, ki jih imajo tujci (osebe ali firme) pri zavodih na ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev in ki so jih zasnovali v teku tega leta, se smejo izvrševati izplačila samo na račun oseb ali firm, ki imajo domicil v naši kraljevini. Izjeme od tega so dopuščene samo po oceni generalnega inspektorata in njegovi specialni odobritvi.

Člen 28.

Noben denarni zavod v državi, razen Narodne banke, ne sme v svojih blagajnah naenkrat imeti tujih valut in deviz več, nego znaša njegova vplačana glavnica. Kopičenje tujih valut v blagajnah posameznih denarnih zavodov se smatra za pojav, ki meri na to, da bi se ubila vrednost našemu denarju.

Člen 29.

Vsi menjalci in druge osebe, ki se bavijo z izmenjavanjem, prodajanjem in kupovanjem valut, morajo voditi knjige, v katerih bodi vpisano, kdaj, od koga in po kakšnem kurzu so kupili francoske franke, ameriške dolarje, angleške funte, italijanske lire, švicarske franke in napoleondore, za vse vsote, katerih vrednost preseza ustrezno vrednost 500 francoskih frankov. V isto knjigo morajo vpisovati, komu, kdaj in po kakšnem kurzu so prodali označene valute.

Generalni inspektorat je upravičen kontrolirati vodstvo teh knjig; za vsako nepravilnost in pojav, ki bi merila na to, da ubije vrednost našemu denarju, kaznuje generalni inspektorat dotičnika z denarno globo od 5000 do 25.000 dinarjev.

Člen 30.

Najstrože se prepoveduje denarnim zavodom, firmam, menjalcem in drugim zasebnikom, ki na borzi kupujejo in prodajajo valute in devize, napravljane fiktivnih kurzov in vobče operacij, ki bi merile na to, da bi se ali ubila vrednost našemu novcu ali da bi provzročale motitve v pravem stanju kurzov na denarnem trgu.

Za vsako tako pojavo kaznuje generalni inspektorat odgovorne osebe z denarno globo od 5000 do 25.000 dinarjev.

Člen 31.

Denarni zavodi, ki se pregreše zoper predpis te uredbe, se kaznujejo z denarno globo od 10.000 do 100.000 dinarjev; če pa se prestopok ponovi, se jim prepove vsako poslovanje in trgovanje z devizami.

Vse denarne kazni, določene s to uredbo, izreka generalni inspektorat ministrstva za finance.

Člen 32.

Za pokritje stroškov pri kontroli operacij, v znislu te uredbe, morajo pooblaščen zavodi na leto plačevati do 1‰ od vplačane osnovne glavnice, menjalnice in drugi obrati, ki se bavijo s trgovino z valutami, da do 1‰ od zneska kosmatega davka obenem z davki za minulo leto. Ta procent se mora na zahtevo generalnega inspektorata polagati pri Narodni banki v „Fond za kontrolo trgovine z devizami in valutami“.

Zaradi kontrole sme minister za finance po svojem preudarku in po izkazani potrebi določiti tudi stalnega komisarja pri posameznih bankah.

V. Prehodna naredba.

Člen 33.

Vsi predpisi, ki nasprotujejo tej uredbi, se razveljavljajo. Ta uredba stopi v veljavo, ko se podpiše in razglasi v „Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca“.

V Beogradu, dne 25. septembra 1920.

Minister za finance: **Aleksander s. r.**
K. Stojanović s. r.

Predsednik ministrskega sveta:
Mil. R. Vesnić s. r.

Zastopnik ministra za promet,
minister za zgradbe:
J. P. Jovanović s. r.

Minister za pravosodje:
M. N. Trifković s. r.

Minister za notranje zadeve:
M. Drašković s. r.

Minister za verstvo:
Pavle Marinković s. r.

Minister za finance:
K. Stojanović s. r.

Minister za zgradbe:
J. P. Jovanović s. r.

Minister za prosveto:
Sv. Pribečević s. r.

Zastopnik ministra za kmetijstvo in
vode,
minister za gozde in rudnike:
I. Kovačević s. r.

Zastopnik ministra za trgovino in
industrijo,
minister priprave za ustavotvorno
skupščino in izenačitev zakonov:
dr. L. Marković s. r.

Minister za agrarno reformo:
dr. H. Krizman s. r.

Minister za vojno in mornarico:
general Branko Jovanović s. r.

Minister za pošto in brzojav:
dr. M. Drinković s. r.

Minister za gozde in rudnike:
Kovačević s. r.

* 1‰ (namesto 1%) je natisnjen po brzojavnem popravku ministrstva za finance.

Minister za narodno zdravje:

Živ. Rafajlović e. r.

Minister za socialno politiko:

dr. V. Kukovec s. r.

Minister za prehrano in obnovo dežel:

R. Jojić s. r.

Minister priprave za ustavotvorno
skupščino in izenačitev zakonov:

dr. L. Marković s. r.

Naredbe osrednje vlade.

380.

Naredba vojnega ministarstva, s katero se odreja prijava volne in kož kakor tudi izdelkov in polizdelkov iz teh sirovin.*

Ministrski svet je sklenil v seji dne 24. avgusta 1920. pod Pov. E br. 7946 to-le:

„I. Prepoveduje se izvoz vseh sirovin: volne, govejih, konjskih, ovčjih in kozjih kož, lanu, polfabrikatov in fabrikatov usnjarske industrije omenjenih sirovin, razen vrvarskih in preprog.

Ministrstvu za vojno in mornarico in ministrstvu za finance se naroča, naj z energičnimi odredbami izvedeta prepoved izvoza naštetih predmetov.

II. Dokler se z nabavo ne zagotove neizogibno potrebne količine volne, kože in lanu za zalaganje suhozemskega in pomorskega vojaštva, orožništva in obmejnih čet, se prepoveduje svobodni notranji promet.

Vse našete sirovine (do količin, neizogibno potrebnih za vojaštvo) nabavlja edinole država, oziroma jih nabavljajo osebe, ki jim vojaško oblastvo to dovoli; vsakomur drugemu se prepoveduje kupovanje in prodajanje, dokler se ne pokrijejo državne potrebščine.

III. Odreja se obvezna prijava in popis vseh zgoraj omenjenih predmetov (ki prihajajo v poštev), potrebnih za zalaganje vojaštva.

Postopanje o tem kakor tudi količine volne, kože in lanu, ki se puste proizvajalcem in poljedelcem za njih domačo potrebo, istotako malim obrtnikom, se predpiše s posebnim pravilnikom v zmišlu člena 5. te odločbe.

IV. Organizirati je delo v vseh naših tvornicah, ki izdelujejo predmete, potrebne za zalaganje vojaštva, tako, da država nabavlja vse sirovine, material za proizvodnjo in drugo, kar je potrebno, in trpi stroške za proizvodnjo tako, da tvornice vse izdelano blago izročajo državi, industriji pa samo vodijo proizvodnjo ob državnem nadzorstvu. Za potrebo njih tvornic in za tehnično upravljanje izdelkov jim država priznava izvesten procent zaslužka po vrednosti izdelanega blaga.

V. Pri ministrstvu za vojno in mornarico naj se ustanovi vojaško-industrijski odbor, v katerega naj vstopijo:

pomočnik načelnika ekonomskega oddelka s šefom oblačilnega odseka, načelnik industrijskemu in trgovinskemu oddelku ministrstva za trgovino in industrijo, profesorji kemijske in tehnične tehnologije na beograjskem vseučilišču, po en zastopnik industrijske zbornice v Beogradu in zveze industrijcev v Zagrebu in Ljubljani.

Temu odboru je naloga:

- 1.) da izdela pravilnik za zalaganje:
- a) za organizacijo in nabavljanje sirovin na račun države in njih zbiranje v državne roke;
- b) za organiziranje dela v domačih tvornicah tekstilne in usnjarske industrije za potrebo vojaštva kakor tudi da pripravi in vodi odkup vseh sirovin in drugega materiala, potrebnega za tekstilno in usnjarsko industrijo v državi;

2.) da organizira delo v vseh tvornicah tekstilne in usnjarske industrije na ozemlju kraljevine tako za predelovanje sirovin kakor za izdelovanje gotovih predmetov, da jih zaposli izključno za državo, da jih nadzira in jih podpira pri delu;

3.) da po kapaciteti posameznih tvornic in njih stanju porazdeljuje posle in določa količine, ki jih

mora izdelati vsaka tvornica, ter jim po tem dodeljuje potrebne količine sirovin za predelavo in ves drugi material, potreben za izvajanje dela v tvornicah;

4.) da določa tehnične in druge pogoje, ob katerih naj tvornice delajo na račun države, bodisi da podeljuje sirovine, bodisi da izdelujejo gotove predmete;

5.) da nadzira delo, osebje in režijske stroške v vseh tvornicah s pomočjo stalnih komisij iz treh članov, ki imajo dnevnicu, določeno s sklepom ministrskega sveta DR br. 53.778 z dne 23. decembra 1919.;

6.) da ukrepa vse, kar je potrebno za čuvanje materiala zoper vse eventualnosti ob izročanju sirovin v podelovanje ali predelanega materiala v izdelovanje;

7.) da fabrikantom za uporabo njih tvornic in za to, da vodijo izdelovanje potrebnih predmetov, določa zaslužek po vrednosti izdelanega materiala, oziroma predmeta;

8.) da porazdeljuje izdelani material podelanih sirovin in izdelanih predmetov;

9.) da vodi evidenco o tržnih cenah blaga tekstilne in usnjarske industrije v inozemstvu, vodi bilanco in predlaga konec dela po tem načinu, ko za državo preneha potreba takega dela;

10.) člani tega odbora dobivajo kot odškodnino za svoj trud 20 dinarjev za sejo.

VI. Zaradi zagotovitve stalnega in intenzivnega dela se smatrajo vsa industrijska in tvorniška podjetja, ki izdelujejo material za zalaganje vojaštva, za državna podjetja, dokler delajo ob teh pogojih; v njih se podaljšuje delovni čas in se prepovedujejo stavke.

VII. Gospodu ministru za vojno in mornarico se naroča, naj za zagotovitev potrebne delovne moči obrazuje specialne vojaško-industrijske enote, katerih zavezanci se po potrebi odreja v tvornice na delo, za katero dobivajo isto dnevnicu kakor tvorniški delavci po odbitku stroškov za njih vzdrževanje.

VIII. Gospod minister za vojno in mornarico se pooblašča, da sme po vojaško-industrijskem odboru takoj nabaviti 2,000.000 kilogramov bombaža, 2,000.000 kilogramov sirovih kož in 2,700.000 kilogramov volne in da ves presežek izdelanega materiala, ki ni potreben vojnemu ministrstvu, odstopi po nabavni ceni ministrstvu za prehrano in obnovo dežel za potrebe prebivalstva in po obračunu s tem ministrstvom.

IX. Gospod minister za finance se pooblašča, da sme takoj dati na razpolago gospodu ministru za vojno in mornarico vsoto 100,000.000 dinarjev za nabavo potrebnih sirovin in organizacijo dela v domačih industrijskih podjetjih, ki bodo izdelovala potrebščine za vojaštvo, proti temu, da mora gospod vojni minister to vsoto po proračunu vrniti koncem proračunskega leta 1920./1921. To naj se zapiše tudi v finančni zakon, predlog proračuna za leto 1920./1921.“

Na podstavi te odločbe ministrskega sveta z dne 24. avgusta 1920., Pov. E br. 7946, se naznanja, da veljajo od današnjega dne te-le naredbe:

1.) Odreja se, da morajo vsi proizvajalci, poljedelci, trgovci in tvorničarji v osmih dneh izročiti svojim pristojnim poglavarstvom (občinskim, mestnim in okrajnim — sreskim oblastvom) točne prijave (popis) sirovin, in sicer: volne, kož (govejih, ovčjih, konjskih in kozjih) kakor tudi vseh fabrikatov in polfabrikatov iz teh sirovin.

2.) V prijavi (popisu) mora biti točno opisana količina, kvaliteta in kraj, kjer je ta material.

3.) Prepoveduje se z današnjim dnem vsaka prodaja, oziroma vsak prevoz tega materiala s tega kraja na drugega.

4.) Vse potrebne sirovine bo nabavljala samo država, oziroma osebe, ki jim vojno oblastvo dovoli — vsakomur drugemu se kupovanje in prodajanje prepoveduje — dokler se ne pokrijejo državne potrebščine.

5.) Količina volne, kože in lanu, ki se pusti proizvajalcem in poljedelcem za njih domačo potrebo kakor tudi malim obrtnikom, se še predpiše s posebnim pravilnikom.

6.) Cena za volno, kože in lan se objavi naknadno.

7.) Točna izvršitev te naredbe se naroča vsakomur; vsakdo, ki ne predloži prijave (popisa), bo strogo kaznovan. Če se ugotovi, da je kdo svojevoljno zamolčal ali prikril del zgoraj označenih predmetov, se mu takoj odvzame ta del; od vrednosti tega materiala pa pripade polovica v korist

države in druga polovica se izroči kot nagrada onemu, ki je prijavil dotično osebo.

Ministrstvo za vojno in mornarico, ekonomski oddelek, v Beogradu,

dne 30. avgusta 1920.; pov. E br. 7946.

381.

Na podstavi § 33. sanitetnega zakona, členov 1. in 4. uredbe o ustroju ministrstva za narodno zdravje in oprt na mnenje epidemijske komisije, predpisuje to-le

Naredbo o pobijanju in zdravljenju spolnih bolezni.*

I. Ambulatoriji za kožne in venerične bolezni.

Člen 1.

Zaradi čim uspešnejšega, strokovnega in brezplačnega zdravljenja in pobijanja veneričnih bolezni se osnamljajo kot posebne naprave ambulatoriji za kožne in venerične bolezni. Ti ambulatoriji so centralne sanitetne naprave; v njih področje spadajo določeni okoliši, ki se istotako kakor sedeži ambulatorijev odrede s posebno naredbo.

Člen 2.

Ambulatoriji so javne zdravstvene naprave, vzdrževane po državnem proračunu, s šefom zdravniškim na čelu, s prideljenimi zdravniki in potrebnim pomožnim osebjem.

Člen 3.

Šef ambulatorija je v činu šefa oddelka občne državne bolnice, prideleni zdravniki pa so v činu sekundarnih zdravnikov.

Člen 4.

Vodstvo ambulatorijev se sme poveriti tudi bolniškim zdravnikom, ki dobivajo za to poseben honorar.

Člen 5.

Zdravljenje in preiskovanje v ambulatorijih je za vsakogar brezplačno, ne glede na imovinsko stanje. Z zdravili in drugimi pomočmi zalaga ambulatorije lekarniško skladišče, oziroma zdravstveni odseki.

Člen 6.

Zdravniške preiskave se vrše vsak dan in v času, ko to ni za posetnike nepriljubeno.

Člen 7.

Ambulatoriji morajo imeti označbo, toda glede na naravo bolezni in ukorinenjeno pojmovanje naj nosijo nadpis: „Brezplačen zdravniški državni ambulatorij.“ Prideljeni so tudi lahko večji bolnici.

II. Poslovanje v ambulatorijih.

Člen 8.

Šef ambulatorija je odgovoren neposredno ministrstvu za vse njegove posle.

Njegova dolžnost je:

- a) da vodi in da skrbi za točno in strokovno zdravljenje v njemu poverjenem okolišu;
- b) da se briga za uporabo materiala;
- c) da nadzira delovanje podrejenega strokovnega in nižjega sanitetnega osebja;
- č) da vodi dnevnik o poslovanju ambulatorija, o posetu bolnikov in uspehu zdravljenja;
- d) da vodi statistiko spolnih bolezni;
- e) da s prosvetno propagando kakršnekoli vrste v njemu poverjenem okolišu širi znanje o spolnih boleznih;
- f) da ministrstvu, oziroma zdravstvenim odsekom, poroča in predlaga, kako bi se čim uspešneje pobijale spolne bolezni;
- g) da ukrepa in predlaga vse zakonite odredbe za pobijanje spolnih bolezni.

III. Evidenca spolno bolnih oseb.

Člen 9.

Vsakemu ambulatoriju naj se dodeli izvesten okoliš, ki spada v njegovo območje glede evidence.

* Razglašena v „Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca“ št. 217, izdanih dne 2. oktobra 1920.

* Razglašena v „Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca“ št. 215, izdanih dne 30. septembra 1920.

Člen 10.

Vsi zasebni, občinski in državni zdravniki v tem okolišu morajo na posebnem obrazcu, ki ga jim izroči ambulatorij, prijaviti za vsak mesec, a najkasneje do 10. dne drugega meseca:

- a) število zdravljenih, ozdravljenih, neozdravljenih oseb, razlikovaje moške, ženske in otroke;
- b) po imenu one osebe, ki so se zoper zdravniški nasvet odtegnile zdravljenju in od katerih preti nevarnost okužitve, označujeva njih starost, spol in bivališče. O teh osebah se sme, ako je posebno treba, poslati prijava ob vsakem času.

Člen 11.

Šefi ambulatorijev morajo pošiljati izkaze trimesečno ministrstvu, oziroma zdravstvenim odsekom.

IV. Postaje za spolne bolezni.

Člen 12.

V krajih, kjer vlada endemična sifilida, je poleg ambulatorijev in v organični zvezi z njimi ustanoviti postaje za spolne bolezni.

Člen 13.

Ob nadzorstvu šefa pristojnega ambulatorija posluje na taki postaji poseben zdravnik, ki poleg ambulatorija izvaja tudi ambulantno zdravljenje po občinah. Oblika takega zdravljenja bodi preprosta, oddajanje zdravil pa se lahko poveri posebnim osebam.

Člen 14.

Zdravljenje na postajah in po njih je brezplačno.

V. Razmerje proti policijskim oblastvom.

Člen 15.

Policijska oblastva morajo ob pobijanju prostitucije ustrezati zahtevam šefa ambulatorija.

V sporih odloča minister za narodno zdravje.

VI. Ambulatoriji v bolnicah.

Člen 16.

Poleg ambulatorijev kot posebnih zdravstvenih naprav se ustanovljajo pri bolnicah „ambulatoriji za brezplačno zdravljenje in pobijanje spolnih bolezni.“

Člen 17.

Ti ambulatoriji morajo biti nameščeni v bolnicah, vodijo pa jih bolniški zdravniki, ki jih določa ministrstvo za narodno zdravje, oziroma zdravstveni odseki. Ti prejemajo za to delo posebno nagrado, ki se jim ustanovi po obsegu poslov in krajevnih razmerah.

Člen 18.

V katerih bolnicah naj se ustanove ambulatoriji, to določa ministrstvo za narodno zdravje, oziroma zdravstveni odsek. Glede zalaganja velja tudi zanje člen 5.

Člen 19.

Bolniki v teh ambulatorijih se preiskujejo in zdravijo po potrebi, najmanj pa dvakrat na teden. Na ambulatorijih mora biti nadpis: „Brezplačno zdravljenje spolno bolnih“, dan in čas.

Poleg zdravljenja in preiskovanja spolno bolnih oseb morajo zdravniki ambulatorija s predavanji in prikazovanji kakršnekoli vrste širiti znanje o spolnih boleznih.

Člen 20.

V teh ambulatorijih se vodi dnevnik o poslovanju in o posetu bolnikov kakor tudi o uspehu zdravljenja. Mesečna evidenca (člen 10.) spolno bolnih oseb se pošilja ambulatoriju dotične krajine.

VII. Preiskovanje prostitutk.

Člen 21.

Prostitutke, ki spadajo pod sanitetno nadzorstvo, se preiskujejo enkrat na mesec po Wassermannovi metodi in enkrat na teden, po potrebi pa tudi večkrat, mikroskopsko. Preiskujejo jih zunanji ambulatoriji, oziroma ambulatoriji v bolnicah, že po svoji uredbi sposobni za taka preiskovanja.

Material za preiskovanje jim izročajo zdravniki iz njih okoliša, ki jim je poverjeno, da sanitetno nadzirajo prostitutke.

VIII. Veljavnost naredbe.

Člen 22.

Ta naredba stopi v veljavo z dnem, ko se razglasi v „Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca“, ter velja za vse državno ozemlje.

Minister za narodno zdravje:

Živ. M. Rafajlović s. r.

Naredba deželne vlade za Slovenijo.

382.

Naredba predsedništva deželne vlade za Slovenijo,

s katero se politična oblastva prve stopnje ukinjajo kot upravna instanca v vojaških poslih.

Po zakonu o ustroju vojske politična oblastva prve stopnje niso poklicana poslovati kot upravna instanca v vojaških zadevah. Zato odrejam sporazumno s komando dravske divizijske oblasti, da se politična oblastva prve stopnje ukinejo kot upravna instanca v vojaških poslih.

Politična oblastva prve stopnje naj izroče te posle pristojnim polkovnim okrožnim komandam po zmislu sočasno izdanega posebnega navodila.

V Ljubljani, dne 13. oktobra 1920.

Predsednik deželne vlade za Slovenijo:

dr. Brejc s. r.

Razglasi osrednje vlade.

št. 8026.

1525

Razglas.

Gospod minister za trgovino in industrijo je z odlokom z dne 28. septembra 1920., VI. št. 2565, dovolil gg. Cirilu Pircu in drugom ustanovitev delniške družbe pod imenom: „Tiskarna Sava, d. d.“, s sedežem v Kranju.

Namen družbi je ustanavljati tiskarska podjetja in izvrševati vse tiskarske, knjigoveške, založniške in knjigotrske posle.

Osnovna glavnica družbe znaša 750.000 kron ter je razdeljena na 1850 delnic po 400 K, ki se glase na prinosnika. Ta glavnica se sme po sklepu občnega zbora zvišati na 4 milijone kron brez posebnega državnega dovolila.

Ministrstvo za trgovino in industrijo,

oddelek v Ljubljani,

dne 9. oktobra 1920.

Dr. Marš s. r.

št. 7804/20.

1538

Razglas.

Minister za trgovino in industrijo je dovolil delniški družbi „Strojne tovarne in livarne, d. d. v Ljubljani“, zvišati delniško glavnico od 6 milijonov na 10 milijonov kron ter odobril sklep občnega zbora z dne 23. junija 1920. o izpremembi pravil glede zvišbe delniške glavnice do 25 milijonov kron.

Ministrstvo za trgovino in industrijo,

oddelek v Ljubljani,

dne 14. oktobra 1920.

Dr. Marš s. r.

Razglasi deželne vlade za Slovenijo.

št. 4424.

Razpis služb.

Na državni licejski knjižnici v Ljubljani se razpisujejo nastopna službena mesta:

- 1.) Za ravnatelja v VII. činovnem razredu;
- 2.) za dva knjižničarja v IX. činovnem razredu (oziroma za dva asistenta v X. činovnem razredu, oziroma za dva praktikanta);
- 3.) za enega asistenta v X. činovnem razredu (oziroma za enega praktikanta);
- 4.) za enega praktikanta.

Za vsa ta mesta je potrebna usposobljenost po skupini A službene pragmatike z doktoratom.

5.) Za enega definitivnega, oziroma provizornega, kanclista v XI. činovnem razredu. Poseben pogoj je lepa, izpisana pisava za kataloge in kartoteko.

Pravilno kolkovane prošnje s prilogami je vložiti pri poverjeništvu za uk in bogočastje v Ljubljani najkasneje do vštete dne

4. novembra 1920.,

in sicer, ako so prosilci že v državni službi, po službeni poti. Priložiti je prošnjam v izvirniku ali v poverjenem prepisu: krstni list, potrdilo o državljanstvu in domovinstvu, curriculum vitae, izpričevala o znanstveni usposobljenosti in posebe o znanju jezikov, dokazila o dosedanjem službovanju in znanstvenem delu. Kdor še ni v državni službi, naj pridene npravnostno izpričevalo, potrjeno po pristojnem političnem oblastvu, in uradno zdravniško izpričevalo.

V Ljubljani, dne 11. oktobra 1920.

Deželna vlada za Slovenijo.

Poverjeništvu za uk in bogočastje.

Poverjenik: dr. Verstovšek s. r.

Razglasi delegacije ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani.

št. 3503/pr. ex 1920.

3—3

Razpis.

V službenem področju delegacije ministrstva financ v Ljubljani je popolniti več mest davčnih asistentov.

Obširnejši razpis glej v Uradnem listu št. 118.

Predsedstvo delegacije ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani,
dne 8. oktobra 1920.

Razglasi drugih uradov in oblastev.

A 222/20—3.

1519 3—3

Poklo dediča neznanega bivališča.

Ignacij Zupan, dninar v Laškem št. 38, je dne 26. aprila 1920. umrl. Poslednja volja se ni našla. Sodišču ni znano, ali je kaj dedičev. Za skrbnika zapuščine se postavlja gospod višji oficial Fr. Marinko v Laškem.

Dediči se pozivljejo, naj se tekom enega leta od danes dalje zglašijo pri tem sodišču. Po preteku tega roka se bo razpravljala zapuščina z ostalimi dediči in z gospodom skrbnikom zapuščine, kolikor bodo ti izkazali svojo dedno pravico, kolikor se pa to ne zgodi, pripade zapuščina državi.

Okrajno sodišče v Laškem, oddelek I.,

dne 1. oktobra 1920.

A VI 220/18—21.

1524 3—3

Poklo neznanih dedičev.

Josip Jakšič, zasebnik v Spodnjem Duplekškem vrhu št. 60, je dne 27. februarja 1918. umrl, ne da bi bil zapustil poslednjo voljo.

Sodišču ni znano, ali je kaj dedičev. Za skrbnika zapuščine se postavlja gospod Nikolaj Košak, orožniški stražmešter v p. v Mariboru.

Kdor hoče kaj zapuščine zahtevati zase, mora to tekom enega leta od danes dalje naznaniti sodišču ter izkazati svojo dedinsko pravico. Po preteku tega roka se izroči zapuščina, kolikor izkažejo dediči svojo pravico, le-tim, kolikor bi se pa to ne zgodilo, pripade zapuščina državi.

Okrajno sodišče v Mariboru, oddelek VI.,

dne 10. oktobra 1920.

št. 264.

1539 3—1

Razglas.

Podpisana notarska zbornica pozivlje vse one, ki menijo, da smejo po § 25., 1. odstavku, notarskega reda na podstavi zakonite zastavne pravice terjati kaj plačila iz kavcije bivšega notarskega namestnika v Rogatcu, gospoda Josipa Senčarja, naj svoje terjatve v šestih mesecih priglase pri tej zbornici, ker bi se sicer po tem roku brez ozira na njih terjatve hranilna knjižica, založena za ono kavcijo, izročila lastniku.

Notarska zbornica v Celju,

dne 13. oktobra 1920.